

LİMANLAR KANUNU

Kanun Numarası : 618
Kabul Tarihi : 14/4/1341
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 20/4/1341 Sayı : 95
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 6 Sayfa : 183

*

**

Bu Kanun ile ilgili tüzükler için, "Tüzükler Külliyatı"nın kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.
Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren yönetmelik için, "Yönetmelikler Külliyatı"nın kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

*

**

Madde 1 – Limanların idare ve temizlenme ve derinlenme, genişlenme, taranmasına, şamandıraların konma ve iyi halde tutulmasına ve bu hususlara müteferri bütün liman işlerinin yapılmasına Hükümet mecburdur.

Madde 2 – (Değişik: 16/7/2008 - 5790/15 md.)

Türkiye limanlarına girip çıkan bütün gemiler ve deniz araçları bu Kanun hükümlerine tabidirler. Limanların sınırları ile kamu limanlarının yetki alanlarını belirleyen deniz koordinatları, limanlara gelen gemilerin ve gemi dışında kalan her türlü deniz aracının liman içinde seyir, demirleme, rıhtım ve iskelelere yanaşma, şamandıralara bağlama ve buralardan ayrılmasında uyulacak kurallar ile ticaret eşyası, patlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddelerin boşaltma ve yükleme yöntemini, yer ve zamanlarını, gemilerin limanda kalabilecekleri süreleri, çevre kirliliğinin önlenmesi ile limanda düzen ve disiplinin sağlanmasına ilişkin diğer hususlar Denizcilik Müsteşarlığınca çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 3 – Gemilerin Hükümete ait şamandıralara ve liman tesisatına yapacakları hasarı gemi sahipleri ve mensup oldukları şirket ve acentalar işbu kanun mucibince tazmine mecburdur.

Madde 4 – Liman reisliğinden resmi izin alınmadıkça deniz kıyılarında, iskele, rıhtım, kızak, kayıkthane, tamirhane, fabrika, gazino, depo, mağaza ve umumi deniz hamamları yapılamaz liman reisliğinin yasak ettiği yerlere pasekül, moloz, safra ve süprüntü ve emsali gibi şeyler atılamaz.⁽¹⁾

(1) 4 ve 11. maddelerde sözü geçen ceza hükümleri, 9/8/1983 tarih 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 32.maddesi gereğince çıkarılacak "uygulama yönetmeliklerinin" yayınlanmasından itibaren deniz kirliliğinin önlenmesi hususunda uygulanmaz.

Madde 5 – Limanlar içinde Hükümetin tayin ve tahdit ettiği yerlerde deniz kıyısına kazık çakmak, doldurmak suretiyle denize tecavüz etmek ve limanların içinde ve deniz üzerinde kahvehane, yemekhane, yatakhane misillü mahaller tesis eylemek veyahut herhangi bir suretle limanların genişliğine hanel vermek memnudur.

Madde 6 – Liman reisliğinden izin alınmadıkça kara sularında dalgıç ameliyatı yapılamaz.

Madde 7 – (Değişik: 28/11/2017-7061/5 md.)

Liman başkanlığı idari sorumluluk sahasında can, mal ve çevresel risk taşıyan veya seyir ve seferin selametine engel olabilecek suret ve vaziyette karaya oturmuş, yarı batık veya batık halde yahut terk edilmiş veya atıl halde bulunan gemileri ve eşyasını, geminin donatanı veya kaptanı, liman başkanı tarafından tayin edilecek bir süre içerisinde çıkarmaya veya bulunduğu yerden kaldırmaya mecburdur. Bu süre kırk beş günden fazla olamaz. Belirlenen müddet, gemi yabancı bayraklı ise geminin sicile kayıtlı olduğu devletin ilgili makamlarına, donatana ve kaptana bildirilir, bu kişilerin adresleri bilinmiyorsa herhangi bir uluslararası denizcilik bülteninde ilan edilir. Gemi Türk bayraklı ise donatan veya kaptana bildirilir. Bu kişilerin adresleri bilinmiyorsa yurt düzeyinde dağıtımı yapılan ve tirajı yüz binin üzerinde olan bir gazetede ilan edilir. Ayrıca gemi veya gemi vasfını kaybetmiş eşya hacizli ise durum haciz işlemini gerçekleştiren icra dairesine de bildirilir. Teknik veya meteorolojik zorunluluk nedeni ile ilgililer tarafından yapılacak itirazlar üzerine bu süreler, liman başkanı tarafından kırk beş günü aşmamak üzere uzatılabilir.

Tayin edilen süre içinde birinci fıkra uyarınca bildirimde bulunulanlara ulaşılamaması veya ulaşılsa dahi ilgililer tarafından geminin çıkarılmasından ya da bulunduğu yerden kaldırılmasından imtina edilmesi halinde; gemi ve eşyasını, liman başkanı çıkarmaya, çıkarttırmaya, bulunduğu yerden kaldırmaya, kaldırtmaya, imha ettirmeye, satmaya ve sattırmaya yetkilidir. Satış işlemi, liman başkanlıkları tarafından yerine getirilir ve satış aşamasına kadar yapılan masraflar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesinden karşılanır. Yapılan masraflara karşılık gelen tutar, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedildikten sonra artan tutar, gemi ve eşyası üzerinde haciz var ise ilk haczi koyan dosyaya gönderilir ve mevzuata göre sıra cetveli yapılarak alacaklılara dağıtılır. Bu işlemler sonucu artan bir tutarın bulunması halinde, söz konusu tutar beş yıl içinde müracaat edilmesi halinde hak sahibine ödenmek üzere Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi nezdinde emanet hesabına kaydedilir. Satış sürecinde adli veya idari makamlara yapılacak itirazlar ya da başvurular satışı durdurmaz. Satılan mal takyidattan âri olarak alıcıya teslim edilir.

Yukarıda belirtilen durumlar dışında, liman başkanlığı idari sorumluluk sahasında bulunan gemilerin; seyir, can, mal, çevre güvenliği ve emniyet bakımından ciddi tehlike oluşturabileceği durumlarda, gemi veya deniz aracı hakkında herhangi bir mahkeme kararı, adli veya idari tedbir olsa dahi, liman başkanı, birinci fıkradaki sürelerle bağlı kalmaksızın geminin emniyetli bir yere nakli de dâhil olmak üzere her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Bu durumlarda alınan tedbirlerin masrafi gemi donatanı tarafından karşılanır. Gemi donatanının bu masrafları otuz gün içerisinde ödememesi halinde; barınma haricindeki masraflar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından karşılanır ve yukarıdaki hükümler uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir.

Madde 8 – Sermayesinden bir kısmını bütçesinden vererek limanlarda yükleme ve boşaltma ve su, kömür dağıtma işlerini tanzim için hisse senetleri nama muharrer her limanda birer anonim Türk şirketi meydana getirmeye Hükümet mezdur. İstanbul liman için 1341 senesi nihayetine kadar böyle bir şirketin teşkili mecburidir.

Bugün bu işlerde çalışmakta olan merakibi bahriye sahipleri, işbu merakibe kesilecek kıymet üzerinden şirketlerin hisse senetlerine tercihan talip olmak hakkını haizdir. Ancak şirketlerin teşekkülünden itibaren altı ay içinde işbu haklarını istimal etmedikleri halde hakları sakıt olur. Şirketler mezkür merakipte çalışan işçileri başkalarına tercihan işletmeye mecburdurlar. Mezkür merakibin kıymetleri berri ve bahri ticaret odalarından birer aza ile ticaret müdürü ve liman reisi ve merakip sahipleri mümessilinden mürekkep beş kişilik bir heyet tarafından takdir olunur.

Madde 9 – Belediye hudutları içinde kıydan kıyıya insan, hayvan, kum, kireç, kereste ve saire taşıyan veya vapurlara yolcu veya yolcu eşyası nakleden merakibi bahriye serbest çalışabilirler.

Madde 10 – Bahri merakibi belediye hudutları içinde nakliye tarifeleri her altı ayda bir defa ticareti bahriye müdürü veya liman reisi ve ticaret odası ve belediyeden ve var ise bahri ticaret odası ve şirket meclisi idaresinden müntahap birer aza ile muntaka ticaret müdüründen mürekkep bir komisyonca tanzim ve Ticaret Vekaleti tarafından tasdik olunur.

Madde 11 – (Değişik: 23/1/2008-5728/3 md.)⁽¹⁾

İşbu Kanun ile ikinci maddede mezkür yönetmeliklere muhalif hareket edenlere liman başkanı tarafından beşyüz Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Madde 12 – Sefain ve gemi sahiplerinden veya mensup olduğu şirketlerden işbu kanun ile ikinci maddede mezkür yönetmelikler ahkâmına mugayir hareket edenler hakkında liman memurları tarafından zabıt varakası tanzim ve liman riyasetine tevdi olunur.⁽²⁾

Madde 13 – Kanun ve nizam hilafında hareketi görülenler liman memurları tarafından tanzim olunacak zabıt varakaları üzerine, liman reisi tarafından yirmi dört saat zarfında daireye davetle isticvap edilir. Serdedecekleri müdafaata göre tahkikatı lazıme icra ve icap edenler celp ve istima ve tebeyyün edecek hale göre karar tebliğ olunur.

Madde 14 – (Mülga: 23/1/2008-5728/578 md.)

Madde 15 – (Mülga: 23/1/2008-5728/578 md.)

Madde 16 – (Mülga: 23/1/2008-5728/578 md.)

Madde 17 – Gemi ve süvarilerinin icabında alacakları kılavuzların liman idarelerince müseccel olması şarttır.

Madde 18 – Fırtına sebebiyle limanı terketmek mecburiyeti müstesna olmak üzere rüsumu bahriyeyi vermeyen gemilerin seferine müsaade edilmez.

Madde 19 – Mevcut kanun ve nizamların işbu kanuna uymayan hükümleri mülğadır.

Madde 20 – İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 21 – İşbu kanunun icrasına Ticaret ve Adliye Vekilleri memurdur.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı KHK'nin 2 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "nizamnamelere" ibaresi "yönetmeliklere" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı KHK'nin 2 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "nizamnameler" ibaresi "yönetmelikler" şeklinde değiştirilmiştir.

**618 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	618 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2829	—	1/11/1935
5728	11, 14, 15, 16	8/2/2008
5790	2	29/7/2008
7061	7	5/12/2017
KHK/698	11, 12	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte